Umrenin Fazileti
Gönderen Kadir Hatipoglu - Kasım 28 2013 12:35:47

Umrenin Fazileti Yüce Rabbimiz Hz. Âdem’le başlayan ve ahirete kadar gelecek olan bütün insanların dünya ve ahiret mutluluklarını gerçekleştirebilmeleri için Peygamberler göndermiştir. İnsanların huzuru için görevlendirilen Peygamberler ise gönderilme amaçlarına uygun bir şekilde insanlığı tek ilaha kulluğa çağırmışlardır. Tek İlaha kulluk yapanlardan ise tek kıbleye yani kâbeye yönelmesi istenmiştir. Yüce Rabbimiz bir ayette şöyle buyurmaktadır.   وَمِنْ
حَيْثُ
خَرَجْتَ
فَوَلِّ
وَجْهَكَ
شَطْرَ
الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ
وَإِنَّهُ
لَلْحَقُّ
مِن رَّبِّكَ
وَمَا اللّهُ
بِغَافِلٍ
عَمَّا
تَعْمَلُونَ
وَمِنْ
حَيْثُ
خَرَجْتَ
فَوَلِّ
وَجْهَكَ
شَطْرَ
الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ
وَحَيْثُ مَا
كُنتُمْ
فَوَلُّواْ
وُجُوهَكُمْ
شَطْرَهُ
لِئَلاَّ
يَكُونَ
لِلنَّاسِ
عَلَيْكُمْ
حُجَّةٌ
إِلاَّ
الَّذِينَ
ظَلَمُواْ
مِنْهُمْ
فَلاَ
تَخْشَوْهُم&#16

18;
وَاخْشَوْنِ&#16
10; وَلأُتِمَّ
نِعْمَتِي
عَلَيْكُمْ
وَلَعَلَّكُ&#16
05;ْ
تَهْتَدُونَ
“Nereden yola çıkarsan çık (namazda) yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. Bu emir Rabbinden sana gelen gerçektir. (Biliniz ki) Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir. (Evet Resûlüm!) Nereden yola çıkarsan çık (namazda) yüzünü Mescid-i Haram'a doğru çevir. Nerede olursanız olunuz, yüzünüzü o yana çevirin ki, aralarından haksızlık edenler (kuru inatçılar) müstesna, insanların aleyhinizde (kullanabilecekleri) bir delili bulunmasın. Sakın onlardan korkmayın! Yalnız benden korkun. Böylece size olan nimetimi tamamlayayım da doğru yolu bulasınız.”[1] İnanlarca tek kıble olarak kabul edilen Haccın sebebi ve namazlarda kıblegâhımız olan Kâbe, yeryüzünde Allah'a ibadet için yapılan ilk binadır. Kabe, Hz. İbrahim ve oğlu Hz. İsmail tarafından inşa edilmiş ve inşa edildiği günden günümüze kadar hep kutsiyetini korumuş, özelikle İslam Dininin gelişinden sonra İnananların kıblesi durumuna gelmiştir. Kur’an-ı Kerimde Kabenin inşa ediliş ve kutsallığı hakkında söyle buyrulmaktadır.
وَإِذْ
جَعَلْنَا
الْبَيْتَ
مَثَابَةً
لِّلنَّاسِ
وَأَمْناً
وَاتَّخِذُو&#15
75;ْ مِن
مَّقَامِ
إِبْرَاهِيم&#16
14; مُصَلًّى
وَعَهِدْنَا
إِلَى
إِبْرَاهِيم&#16
14;
وَإِسْمَاعِ&#16
10;لَ أَن
طَهِّرَا
بَيْتِيَ
لِلطَّائِفِ&#16
10;نَ
وَالْعَاكِف&#16
16;ينَ
وَالرُّكَّع&#16
16; السُّجُودِ ()
وَإِذْ قَالَ
إِبْرَاهِيم&#16

15; رَبِّ
اجْعَلْ
هَـَذَا
بَلَداً
آمِناً
وَارْزُقْ
أَهْلَهُ
مِنَ
الثَّمَرَات&#16
16; مَنْ آمَنَ
مِنْهُم
بِاللّهِ
وَالْيَوْمِ
الآخِرِ
قَالَ وَمَن
كَفَرَ
فَأُمَتِّعُ&#16
07;ُ قَلِيلاً
ثُمَّ
أَضْطَرُّهُ
إِلَى
عَذَابِ
النَّارِ
وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ()
وَإِذْ
يَرْفَعُ
إِبْرَاهِيم&#16
15;
الْقَوَاعِد&#16
14; مِنَ
الْبَيْتِ
وَإِسْمَاعِ&#16
10;لُ رَبَّنَا
تَقَبَّلْ
مِنَّا
إِنَّكَ
أَنتَ
السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ
“Hani Evi (Ka'be'yi), insanlar için bir toplanma ve güvenlik yeri kılmıştık. "İbrahim'in makamını namaz yeri edinin" İbrahim ve İsmail'e de "Evimi tavaf edenler, itikafa çekilenler ve rüku ve secde edenler için temizleyin" diye ahid verdik. İbrahim de demişti ki: Ey Rabbim! Burayı emin bir şehir yap, halkından Allah'a ve ahiret gününe inananları çeşitli meyvelerle besle. Allah buyurdu ki: Kim inkâr ederse onu az bir süre faydalandırır, sonra onu cehennem azabına sürüklerim. Ne kötü varılacak yerdir orası! Bir zamanlar İbrahim, İsmail ile beraber Beytullah'ın temellerini yükseltiyor (şöyle diyorlardı:) Ey Rabbimiz! Bizden bunu kabul buyur;

şüphesiz sen işitensin, bilensin.[2] Kabeyi ve bulunduğu yer olan Mekkeyi ziyaret edip orda Yüce Rabbimizin istediği fiilleri gerçekleştirmek amaçlı olan Hac ise, sözlükte "kastetmek, yönelmek" anlamına gelen bir kelimedir. Fıkıh terimi olarak hac, "Mekke şehrindeki Kâbe'yi ve civarındaki kutsal sayılan özel yerleri, özel vakit içinde, usulüne uygun olarak ziyaret etmek ve yapılması gereken diğer menâsiki yerine getirmek" demektir. Bunların hepsine birden hac törenleri anlamında "menâsikü'l-hac" denir. İslâmiyet'in beş esasından biri olan hac, hicretin IX. yılında farz kılınmıştır.[3] Haccın farz olduğu hükmü, Kur'ân-ı Kerîm ve Sünnet'te bildirilmiştir. Kur'ân-ı Kerîm’de
وَلِلّهِ
عَلَى
النَّاسِ
حِجُّ
الْبَيْتِ
مَنِ
اسْتَطَاعَ
إِلَيْهِ
سَبِيلاً "Yoluna gücü yetenlerin evi (Kâbe) hac ve ziyaret etmeleri, insanlar üzerinde Allah'ın bir hakkıdır"[4] buyrulmaktadır. Sevgili Peygamberimiz ise, bir hadisinde
بُنِيَ
الإسْلامُ
عَلَى خَمْسٍ :
شَهادَةِ
أَنْ لا إله
إلا اللَّه
وأَنَّ
مُحَمَّداً
رسولُ
اللَّهِ ،
وإقَامِ
الصَّلاةِ
وإِيتَاءِ
الزَّكَاةِ،
وحَجِّ
البيْتِ ،
وصَوْمِ
رَمَضَانَ "İslâm dini beş esas üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Resulü olduğuna şehâdet etmek, namaz kılmak, zekât vermek, hacca gitmek ve ramazan orucunu tutmak."[5] buyurmaktadır. Kâbe'yi ziyaretle ilgili ibadetlerden biri de "umre"dir. Ziyaret belirli zamanda ve Arafat vakfesiyle birlikte olursa "hac"; belirli bir zamana bağlı olmayarak vakfesiz yapılırsa "umre" adını alır. Hac ve umreyi birbirinden ayırmak için hacca, "hacc-ı ekber" (büyük hac), umreye "hacc-ı asgar" da (küçük hac) denir. Umre, ihrama girerek tavaf ve sa‘y yaptıktan sonra tıraş olup ihramdan çıkmaktan ibarettir. Hanefî ve Mâlikîler'e göre müslümanın ömründe bir defa umre yapması müekked sünnettir. Şâfiî ve Hanbelîler'e göre ise farzdır. Hanefîler'e

göre, umrenin farzları ihram ve tavaf olmak üzere ikidir. Bunlardan ihram şart, tavaf ise rükündür. Şâfiî ve Hanbelîler'e göre bu dört nüsük yani ihram, tavaf, sa‘y ve tıraş birer rükündür. Mâlikî mezhebinde ise, ilk üçü rükün, tıraş ise vâciptir. Bu nüsüklerle ilgili hükümler ve umre için ihrama girme yerleri daha önce açıklanmıştır. Umre için belirli bir zaman yoktur, her zaman yapılabilir. Ramazanda yapılması mendup ve daha faziletlidir. Ancak Hanefî mezhebinde "teşrîk günleri" denilen yılda beş gün yani arefe günü sabahından bayramın 4. günü güneş batıncaya kadarki süre içinde umre yapmak, tahrîmen mekruhtur. Diğer üç mezhepte, haccetmeyen kişilerin teşrîk günleri dahil her zaman umre yapmaları, kerâhetsiz câiz görülmüştür. Haccedenler ise, kîler'e göre bayramın 4. günü güneş batıncaya kadar, Şâfiîler'e göre ise vedâ tavafı dışında haccın bütün menâsiki tamamlanmadıkça umre yapamazlar. Bulunulan yere göre mîkat sınırında veya Harem bölgesi dışında usulüne göre ihrama girilir. Harem-i şerif'e gelince: "Allahım, senin rızânı kazanmak için umre tavafını yapmak istiyorum. Onu bana kolay eyle ve kabul buyur!" diye niyet edilerek umre tavafı yapılır. Tavaf namazı kıldıktan sonra, "Allahım, senin rızânı kazanmak için umrenin sa‘yini yapmak istiyorum. Bana kolaylık ver ve onu benden kabul eyle!" diye niyet edilip Safâ ile Merve arasında umrenin sa‘yi yapılır. Sa‘y tamamlandıktan sonra, uygun bir yerde saçlar dipten tıraş edilir veya kısaltılır. Böylece umre tamamlanmış ve ihramdan da çıkılmış olur.[6] Umre İbadetini Sevgili Peygamberimiz dört defa gerçekleştirmiştir. Bu husus Sahih-i Buhâride şöyle bildirilmiştir. Katâdeibn Diâme şöyle demiştir: Ben Enes ibn Mâlik'e: — Peygamber (s.a.s) kaç kerre umre yaptı? diye sordum. — Dört umre yaptı: Müşriklerin, kendisini Mekke'ye girmekten men' ettikleri altıncı hicret yılının zu'1-ka'de ayında ki Hudeybiye Umresi; Rasûllah'm Mekkeliler'le sulh anlaşması yapmış oldu£ yılın gelen senesi zu'1-ka'desinde yaptığı (kaza) umresi; zannedersem Hu-neyn ganimetini taksim ettiği zaman olan (hicretin sekizinci senesindeki) Cı'râne umresidir, dedi.[7] Bütün ibadetlerde şart olduğu gibi umre ibadetinde ilk şart Allah rızası olmalıdır. Yüce Rabbimizde bir ayette   وَأَتِمُّواْ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّهِ “Haccı da, umreyi de Allah için tamamlayın.”[8] buyurmaktadır. Umre ibadetini gerçekleştirenler için Sevgili Peygamberimizden şu müjde bildirilmiştir.   العُمْرَة إلى العُمْرِة كَفَّارةٌ لما بيْنهُما ، والحجُّ المَبرُورُ لَيس لهُ جزَاءٌ إلاَّ الجَنَّةَ "Umre ibadeti, daha sonraki bir umreye kadar işlenecek günahlara kefârettir. Mebrûr haccın karşılığı

ise, ancak cennettir."[9] Günümüzde Umre İbadeti Diyanet İşleri Başkanlığımızın gerçekleştirmiş olduğu organizasyonlarla ifa edilmektedir. Mart ayında başlayan bu organizasyonlar Ramazan Umresiyle doruğa çıkmaktadır. Ramazan Umresi ise Hz. Peygamber Efendimizin müjdesine mazhar olmuş bir ibadettir. Hadis-i Şerifte şöyle buyrulmaktadır. عُمرَةٌ في رمَضَانَ تَعدِلُ عَمْرَةً أَوْ حَجَّةً مَعِي "Ramazan ayında yapılan umre, tam bir hac sayılır, yahut da benimle birlikte yapılmış bir haccın yerini tutar."[10] Umre ibadetini kendi adımıza gerçekleştirebileceğimiz gibi yaşayıp ta Umreye güç yetiremeyen veya vefat etmiş olan anne ve babamız içinde gerçekleştirebiliriz. Konumuzla alakalı Sevgili Peygamberimiz şöyle buyurmaktadır. Lakît İbni Âmir radıyallahu anh'den rivayet edildiğine göre kendisi Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'e gelip: - Babam çok yaşlıdır. Ne hac, ne umre yapabilir, ne de sefere çıkabilir. (Ne emir buyurursunuz?) dedi. Hz. Peygamber de: - "O halde babanın yerine sen haccet ve umre yap !" buyurdu.[11] Günümüzde Hac İbadetine olan yoğun talep hepimiz tarafından malumdur. Hac İbadetini gerçekleştirmek için sıraya girilmekte, yüz binlerce insan arasından bu ibadeti yapmak isteyenleri kura çekimi belirlemektedir. Hac İbadeti şartları tutan Müslümanlar için hayatlarında bir kez gerçekleştirmeleri farzdır. Bu sebeple farz haccı yerine getiren kardeşlerimiz, hac ibadetini hiç yapmamış kardeşlerimizin hakkını yememek, onlarında bu ibadetten mahrum kalmalarını engellememek için yeniden hacca gitmek ve bu uğurda yanlış yollara sapmak yerine, Diyanet İşleri Başkanlığımızın gerçekleştirmiş olduğu Umre organizasyonuna katılmalı o Mubarek yerleri yeniden görmeyi bu şekilde gerçekleştirmelidirler. 2008 yılı için Umre sezonu Mart ayı itibariyle başlamakta ve Umre ön kayıtları İl Müftülüklerimiz aracılığıyla yapılmaktadır. Yüce Rabbim bütün yapmış olduğumuz ibadetleri dergâhında kabul eylesin. Bütün işlerimizi kendi rızası için gerçekleştirmeyi nasip etsin. Hac yapmış kardeşlerimizin Haclarını mebrur, Umre yapmayı isteyen kardeşlerimizin umresini makbul eylesin. Cumanız mebarek olsun. Allah’a emanet olun.

Ahmet ÜNAL

Vaiz

[1] Bakara, 2/149-150 [2] Bakara, 2/125-127 [3] TDV, İlmihali, c. 1, s.514 [4] Âl-i İmrân 3/97 [5] Riyazü’s-Salihin, Hadis No:1274 [6] TDV, İslam İlmihali c.1, s. 547-548 [7] Buhari, Umre, 3 [8] Bakara, 2/196 [9] Buhârî,

Umre 1 [10] Buhârî, Umre 4 [11] Ebû Dâvûd, Menâsik 25;

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler